

[Christmas Møller.]

været den, at vi var kaldt til Valg engang i Forsommeren 1939. Til den Tid er 4 ordinære Rigsdagssamlinger forløbet siden Valget den 22. Oktober 1935, og det er derfor ganske ligetil, at Valgets Spørgsmaal ikke alene bliver Spørgsmaalet om Forfatningen, men ganske naturligt ved et ordinært Valg, bliver Spørgsmaalene om Regeringens Politik.

Det andet karakteristiske Forhold ved den kommende Valgdag er dette, at vi for første Gang, og forhaabentlig ogsaa for sidste, i vort Lands politiske Historie skal have Folketings- og Valgmandsvalg paa en og samme Dag, understregende paa en saare karakteristisk Maade, at Spørgsmaalet om Forfatningen afgøres i og for sig ikke ved Valget den 3. April. Naturligvis skal dette formelt være i Orden — det er lige til —, men materielt, om jeg maa bruge det Udtryk, afgøres Forfatningens Skæbne ved Folkeafstemningen engang i Maj. 64 Stemmers Majoritet i dette høje Ting for Forfatningen, mindst 14 Stemmers Majoritet for Forfatningen i Landstinget den Dag, Landstinget opløses for at gaa ud til Valg, vil understrege Rigtigheden af, hvad jeg her siger. De, der har talt om denne Halvdel af de Konservative, som var for Forfatningen, faar nu efterhaanden Tallene marcherende op foran sig, og vi gaar da ved Forfatningsvalget den 3. April til Valg paa denne særlige Maade, understregende ogsaa dette Forhold.

Men det, der maaske er mest karakteristisk ved Valget den 3. April, er et Forhold, som jeg gerne vil have Lov til at dvæle et Øjeblik ved, et Forhold, som det ikke blot praktisk-politisk, men ogsaa historisk-politisk er af Betydning at understrege. Valget den 3. April betyder, at for første Gang i dette Lands politiske Historie gaar en Regering enkelt og klart til Valg alene paa sin egen Politik og paa, hvad den har udført eller ikke udført i et længere Stykke Tid. Vi Konservative sagde det inden Valget, jeg understregede det efter Valget til Landstinget i 1936. Landstingsvalget da var en stor historisk Begivenhed, paa sin Vis maaske den største, vort Slægtled forfatningspolitisk har oplevet, thi Stillingen var den, at for første Gang i dette Lands politiske Historie kunde man sige, at en Regering, vel indarbejdet, vel sammenarbejdet gennem 7½ Aar, med Evne til at holde sammen, saaledes at Partierne havde et fælles Arbejdsgrundlag, fik Magten og Magten alene i Landet.

Om alle andre Tidsperioder gælder det,

at vi kun har haft Statsministre og Regeringer, som har haft stor Magt i Landet, men hele Magten havde de ikke, thi Lovgivningsmagten havde de ikke i deres Haand. Estrup i forrige Aarhundrede havde ikke Folketinget, J. C. Christensen i dette ikke Landstinget, Zahle under Krigen og den højtærede Statsminister ikke Landstinget. I Dag og 2½ Aar tilbage i Tiden har vi haft en Regering, som har haft den fulde Magt i Landet og har kunnet gøre, hvad den vilde. Derfor har man ogsaa over for denne Regering Lov til paa en ganske anderledes stærk og kraftig Maade at sige, at for Tilstanden i Landet — jeg skal komme tilbage til min Skildring af Forholdene, jeg tror ikke nogen vil sige, jeg overdriver — økonomisk, socialt, skattemæssigt og paa mange andre Maader maa Regeringen Stauning tage det fulde Ansvar, thi den kunde have lavet den om inden for Lovgivningens Ramme, hvis den havde villet.

Naar der til Valget den 3. April hæfter sig disse tre hver for sig ejendommelige Kendsgeminger, er det fuldstændigt klart og rimeligt, at Valget — det ordinære Valg, som det er, Forfatningsvalget, som det ogsaa er, og den første politiske Valgdag i dette Lands Historie, hvor man kan udtale sig rent og klart for og imod en Regering — slet ikke kan blive en enkelt saglig Sags Valg.

Fra nogle Sider har man villet sige, at Valget skulde alene være et Forfatningsvalg. Man har fra Venstres Side nogle Steder i sin Nød sagt det, vendt mod de Konservative, og man har næsten været ude med Tiggerposen fra Venstreredaktørernes Side og sagt: Aah, giv os jeres Stemmer. I konservative Forfatningsmodstandere, blot denne ene lille Gang! Jeg glæder mig over, at det ærede Medlem Hr. Brorsen, Venstres Formand, dog har saa megen politisk Kultur og Forstand, at han ikke følger disse Venstreredaktører-Lygtmænd, men at det ærede Medlem nu sagde: Grundloven kommer ogsaa til at spille en Rolle — men det var for øvrigt slet ikke det, det ærede Medlem særlig beskæftigede sig med.

I den Grundlovssituation, i hvilken det ærede Medlem er, kan jeg ogsaa godt forstaa det, thi det ærede Medlem har et Parti, som er Tilhænger af Tokammersystem og foreslaar et Etkammer, og Stillingen er oven i Købet den, at i Landstinget har hans Gruppe ikke kunnet mande sig op til at stille det Forslag, som Venstre har stillet her i Tinget. Jeg forstaaer udmærket godt, at det ærede Medlem Hr. Brorsen, som snart er et af de ældste